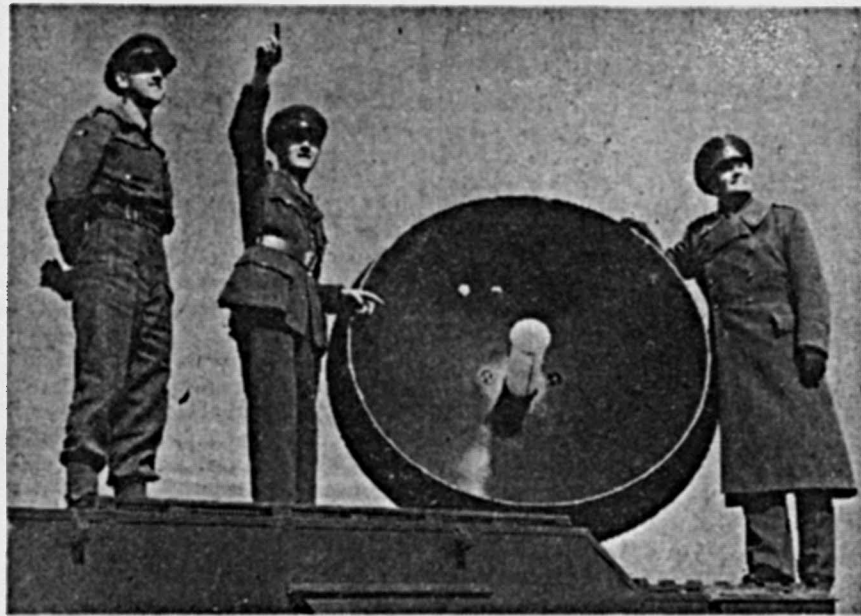

Radarstyrd lv-kanon skjuter osynligt plan.

Brittisk jätteradar "ser" 30 svenska mil.

Kapten E. S. Kelly, major E. Evans och överste Odelberg (Lv 6) tittar mot skyn, där det av radar infångade flygplanet knappt är synligt för blotta ögat.

GÖTEBORG, söndag. (Sv. D:s korr.) "Flygplan söderut! Kurs rakt mot Göteborg!" Larmet kommer på lätt modererad cockneydialekt från den brittiske observationsposten framför instrumentbrädan vid Göteborgs luftvärnsskårs just nu största attraktion — den gästenden engelska radaranläggningen. Först fem minuter senare kan man höra motorbullret från det "angripande" bombplanet och konstatera att engelsmannen hade alldeles rätt. Radar har upptäckt och noggrant platsbestämt flygplanet på fyra mils avstånd!

Det är för lekmannen — och säkert för expertisen också — fantastiska saker man får bevittna vid den första demonstrationen i Skandinavien av britternas nya och hypermoderna luftvärnsradar. Som tidigare meddelats gästas Sverige för närvarande av en 43 man stark brittisk militärtrupp, som via Schweiz kommit hit för att visa svenska militären den senaste finessen på luftvärnets område. Pressen var först om att ta det vid Lv 6 stationerade underverket i betraktande på lördagen. Senare under veckan kommer de tekniska experterna, arméchefen och en rad andra framstående män.

— Konstruktionen är så gott som färsk för dagen, berättar de brittiska gästernas chef major E. Evans. Den blev färdig först efter krigets slut och har ännu inte tagits i bruk ens av det brittiska luftvärdet. Här i Sverige har vi med oss två stycken gun-radars och två radars monterade på 150-centimeters strålkastare.

Den radar som britterna nu konstruerat för luftvärnets eldledning har en räckvidd på 4 svenska mil, och på det avståndet slår dess beräkningar fel på endast 20 till 30 meter. Det kan i sammanhanget vara intressant att veta att utmed Englands kuster finns stora radarstationer med hela 30 mils räckvidd.

Så snart radar uppfångat ett flygplan följer den helautomatiskt sitt offer, det må vara ovan molnen, i regnet, dimma eller snöglopp, och piloten kan försöka sig på vilka dykningar eller luftakrobatiska konster som helst — radar följer honom lika irriterande envist som nålen på en kompass pekar mot norr. Skillnaden är bara att här exi-

SvD

20/4-46

Flygstaten ÖII-36

sterar ingen missvisning. Ett för piloten ännu mera irriterande faktum är att lv-batteriets kanoner minutiöst följer radars pekfinger. Flyget har alltså inte längre något som helst skydd av nattmörker eller moln.

Radars synnerligen goda mätnoggrannhet beträffande avstånd gör också bestämningen av "framförpunkten" mycket säkrare för luftvärnet, påpekar major Evans. Man bör spara in åtskillig ammunition som en kompensation för de dryga slantar som en tip-top luftvärnsradar måste kosta.

Hela apparaturen
i 5 tons skåpbil.

Trots att det är en ytterst komplicerad anläggning är radar lätttransporterad och väl lämpad för fältförhållanden. Själva apparaturen inrymmer i en bepansrad skåpbil på 5 tons vikt och dessutom kräves en motordriven generator, vars ström räcker till även för batteriets centralinstrument, kanonerna, eventuellt värmeledning och det kanske inte minst viktiga i krig — matlagning. Fordonen kan ta sig fram på vilka vägar som helst där luftvärnets övriga pjäser kan gå. Under innevarande vecka skall man för resten demonstrera radar i de oländiga bergen vid Lv 6.

Bland de gästande britternas dyrbara attraktioner finns som sagt också två radarstyrda strålkastare. Ekoradion är här av något enklare beskaffenhet men tillräcklig för att lokalisera ett flygplan och få strålkastaren omedelbart inriktad direkt på det. Sedan följer ljusstrålen, dirigerad av den osvikliga radar, planet i alla dess krumbukter.

Pricken över i:et är emellertid de nykonstruerade ekoradiogranaterna, som har en miniatyrradar i tändröret och själva bestämmer när de skall explodera, d. v. s. när de kommit alldeles intill flygplanet. Dem har emellertid major Evans och hans trupp inte med sig hit till Sverige denna gång.